

Η ιστορία της Ιεράς Μονής Παναγίας Βαρνάκοβας

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

ΠΑΝΑΓΙΑ ΒΑΡΝΑΚΟΒΑ

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ Ι. ΜΟΝΗΣ

Η Βυζαντινή Μονή της Βαρνάκοβας βρίσκεται 45 περίπου λεπτά ανατολικά της Ναυπάκτου, προς τον παλαιό δρόμο του Λιδωρικού, πέραν του Ευπαλίου.

Είναι κτισμένη το 1077 μ.Χ. από τον Όσιο Αρσένιο τον Βαρνακοβίτη, επάνω σ' ένα μικρό λόφο και μέσα σ' ένα απέραντο δάσος από δρυς και αγριοκαστανιές.

Το Καθολικό είναι σε ρυθμό Βασιλικής μετά τρούλλου και το δάπεδο αποτελείται από θαυμάσια μαρμαροθετήματα του 11^{ου} αιώνας.

Οι αυτοκράτορες του Βυζαντίου Κομνηνοί, εβοήθησαν οικονομικώς τη Μονή και της edώρησαν πολλά κτήματα στην κοιλάδα του Μόρνου, που έφθαναν μέχρι τη θάλασσα, και νησιά του Κορινθιακού.

Αργότερα, με τη Λατινοκρατία, η Μονή υπήγετο στο Ελληνικό κρατίδιο του Δεσποτάτου της Ηπείρου. Οι άρχοντές του Κομνηνοί αγάπησαν τόσο πολύ την Παναγία την Βαρνάκοβα, ώστε επέλεξαν το Καθολικό της Μονής ως τόπο ενταφιασμού τους.

Ο αρχαιολόγος Ορλάνδος ανεκάλυψε τους τάφους τους κάτω από το δάπεδο του εσωνάρθηκος, το 1919. Υπάρχουν στη Μονή οι επιτύμβιες πλάκες.

Το 1826 η Μονή κατεστράφη μερικώς από τους Τούρκους και ανεκαινίσθη από τον Ι. Καπποδίστρια το 1831.

Η ιστορία του Μοναστηριού είναι πράγματι συγκλονιστική. Η προσφορά του στο Έθνος πολύ μεγάλη, γιατί δεν επρόκειτο μόνο για οικονομική ενίσχυση, αλλά για κάτι πολύ βαθύτερο.

Το Μοναστήρι της Παναγίας της Βαρνάκοβας διά της Χάριτός Της ήταν και είναι πνευματικό θησαυροφυλάκιο, τόσο για τους Στερεοελλαδίτες, όσο και για κάθε προσκυνητή. Ήταν και είναι ιερό καταφύγιο μέσα στη θανάσιμη παγωνιά της οποιασδήποτε μορφής σκλαβιάς και δυστυχίας. Ζεστασιά ζωής, παρηγοριά θεοδώρητη, παρουσία Κυρηναίου, όπως και κάθε Ιερά Μονή, στην ανηφορική πορεία των πιστών όλων των αιώνων. Κυρίως όμως στις φοβερές εποχές της

Τουρκοκρατίας, της Ενετοκρατίας και τώρα της υλοκρατίας.

Το πρώτο χτύπημα το δέχθηκε η Μονή της Παναγιάς κατά το δεύτερο ήμισυ του 15^{ου} αιώνας. Ενώ κατόρθωσε να ξεφύγει τα δεινά της Φραγκοκρατίας και τον φθόνο των Λατίνων, διότι ανήκε εδαφικώς στο Δεσποτάτο της Ηπείρου και προστατεύτηκε από τους άρχοντες Κομνηνούς, όταν εξαπλώθηκαν οι Τούρκοι στην Ελλάδα, υπέστη την πρώτη καταστροφή.

Κατά πληροφορίες, το Μοναστήρι παραδόθηκε τότε στις φλόγες και κατεστράφη μερικώς. Κατάφερε όμως, με τη βοήθεια της Θεοτόκου, να συνεχίσει την θεοφιλή πορεία του ως θείο εργαστήριο αρετής και εξαγιασμού φιλοθέων ψυχών.

Το δεύτερο χτύπημα το δέχθηκε τον Μάιο του 1826 από τους Τούρκους, ως εκδίκηση για τα όσα έπραξε και αγωνίστηκε εναντίον της τυραννίας τους μέσα στα τετρακόσια χρόνια της σκλαβιάς.

Περιέθαλψε, έθρεψε, παρηγόρησε, ενίσχυσε, προστάτευσε, μόρφωσε (με Κρυφό Σχολειό σε επίπεδο Σχολαρχείου) και τελικά πολέμησε στο πλευρό του μαρτυρικού και αγωνιζομένου Έλληνα, για να δοθή το τίμημα της Ελευθερίας.

Μετά την έξοδο του Μεσσολογγίου, το Μοναστήρι φιλοξένησε μια ομάδα από τα ηρωικά γυναικόπαιδα, τα οποία ενώ κατέφυγαν στον άη - Συμίο, αρβανιτιά τα κατεδίωξε και κυνηγημένα έφθασαν στην Βαρνάκοβα, όπου βρήκαν στοργική φιλοξενία και περιποίηση. Μετά, για περισσότερη ασφάλεια, τα φυγάδευσαν στα Σάλωνα.

Επακολούθησε στις 3 Μαΐου του 1826 η πολιορκία της Μονής από στρατεύματα του Κιου-ταχή. Μετά από ηρωική αντίσταση 150 υπερασπιστών της Μονής, έναντι 4000 Τούρκων επί 23 ημέρες, αφού αναγκάστηκαν στρατιωτικοί και Μοναχοί να κάνουν έξοδο στις 26 Μαΐου, οι Τούρκοι κατέλαβαν το Μοναστήρι και ανατίναξαν τον Ναό με πυρίτιδα!

Ολοκαύτωμα λευτεριάς η Βαρνάκοβα...

Ιδρώτα, δάκρυ και αίμα πρόσφερε ο Βαρνακοβίτης Καλόγερος στον Χριστό και στην αγαπημένη του Πατρίδα...

Ας είναι αναπαυμένες οι ψυχές τους και ας μας ευλογούν. Άφησαν υπόδειγμα ζωής και θυσίας.

Η πιο μεγάλη όμως και ιερή ιστορία, είναι αυτή που έγραψε και εξακολουθεί να γράφει η Δέσποινα του κόσμου στο ιερό αυτό Προσκύνημά Της εδώ και χίλια χρόνια περίπου.

Είναι η ιστορία της ευσπλαχνίας Της, των Χαρίτων και της αγάπης Της. Άγρυπνη και ακοίμητη Πρέσβειρα προς τον Σωτήρα Χριστό, για κάθε πιστό που ζητάει τις μεσιτείες Της.

Με σταχυολογήματα απ' αυτές τις θείες δωρεές θ' ασχοληθεί ευλαβικά, κατά δύναμιν, το μικρό αυτό βιβλίο, χωρίς αποδεικτικές προσπάθειες, αλλά σαν χαροποιές και συγκινητικές «ειδήσεις» από την περιοχή της Χάριτος της Θείας Αγάπης.

Ένα θαύμα, είναι αλήθεια, μιλάει κατ' ευθείαν στην καρδιά, αλλά και όλη η ζωή μας δεν είναι ένα εξάισιο θαύμα της Θείας Αγάπης;

Το βιβλίο αυτό περιέχει σε επανέκδοση το πρώτο βιβλίο Θαυμάτων της Παναγίας μας και από την 69η σελίδα και νεώτερα θαύματά Της κατά τα έτη 1999-2002.

Πηγή: Θεομητορικά θαύματα στην Ι.Μ.Παναγίας Βαρνάκοβας, Ιερά Μητρόπολις Φωκίδος, Ιερά Μονή Παναγίας Βαρνάκοβας, Δωρίδα 2011